

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ: <<Η ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥ ΒΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ>>

ΖΙΩΓΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ (Α.Μ. 312/04)

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΠΑΛΑΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Καθηγητής Εφαρμογών

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2013

ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΒΙΚΟ

- Φυτό μονοετές που αντέχει σε θερμοκρασίες έως 10 βαθμούς Κελσίου
- Προσαρμόζεται σε όλα τα εδάφη αρκεί να υπάρχει καλή στράγγιση
- Πρέπει να αποφεύγεται να σπέρνεται σε αγρούς που την προηγούμενη χρονιά είχαν καλλιεργηθεί ξανά με βίκο
- Δεν χρειάζεται άρδευση

Η ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥ ΒΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- Καλλιεργείται σε μια έκταση 155000 στρεμμάτων κατά μέσο όρο
- Καλλιεργείται σε όλα τα γεωγραφικά διαμερίσματα με τον κύριο όγκο των στρεμματικών εκτάσεων σε Μακεδονία και Θεσσαλία
- Οι επίσημα γνωστές και σημαντικότερες ποικιλίες είναι 7: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, ΕΥΗΝΟΣ, ΤΕΜΠΗ, ΜΙΝΩΣ, ΑΧΙΛΛΕΑΣ, Warrior και Ζέφυρος
- Η καλλιέργειά του είναι σε μεγάλο βαθμό άμεσα συνδεδεμένη με την κτηνοτροφία

ΑΜΕΙΨΙΣΠΟΡΑ

- Ο βίκος ενισχύει τα εδάφη με θρεπτικά στοιχεία και κυρίως με άζωτο
- Μπορεί να καλλιεργηθεί σε αγρούς που την προηγούμενη χρονιά καλλιεργήθηκαν με καλαμπόκι, βαμβάκι, τεύτλα, ηλιόσπορο και όλα τα άλλα σιτηρά
- Δεν πρέπει να καλλιεργείται σε αγρούς που την προηγούμενη χρονιά είχαν καλλιεργηθεί με βίκο ή άλλα ψυχανθή και μηδική
- Οι δυνατότητες αμειψισποράς όμως είναι πολύ περιορισμένες διότι σπέρνεται σε ξηρικούς αγρούς που σπέρνονται μόνο σιτηρά

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΧΩΡΑΦΙΟΥ

- Η προετοιμασία ξεκινάει με το όργωμα που αναστρέφει το έδαφος και ανανεώνει τον αγρό
- Ακολουθεί το δισκοσβάρνισμα με σκοπό τον ψιλοχωματισμό του χώματος του αγρού για την σπορά
- Αν το υπέδαφος του αγρού είναι συμπιεσμένο τότε εκτελείται μια κατεργασία του υπεδάφους με Ripper ή υπεδάφιο άροτρο

ΣΠΟΡΑ ΤΟΥ ΒΙΚΟΥ

- Πρέπει να έχει προηγηθεί σωστή προετοιμασία του αγρού
- Σπέρνεται σε αποστάσεις 20-25 εκατοστά επί των γραμμών
- Η ποσότητα σπόρου ανά στρέμμα είναι 16-18 κιλά για σανοδοτικές καλλιέργειες ενώ για καρποδοτικές 15-17 κιλά το στρέμμα
- Οι σπόροι θα πρέπει να είναι ομοιογενείς, απολυμασμένοι, χωρίς ξένες ύλες και υγιείς για μια σωστή σπορά

ΛΙΠΑΝΣΗ ΤΟΥ ΒΙΚΟΥ

- Δεν απαιτείται άζωτο λόγω του ότι ο βίκος είναι ψυχανθές φυτό
- Βασική λίπανση με 2-3 μονάδες αζώτου γίνεται μόνο σε πολύ άγονα εδάφη
- Απαραίτητη όμως είναι η εφαρμογή λιπάνσεως με 6-7 μονάδες φωσφόρου
- Λίπανση με κάλιο συνίσταται μόνο σε πολύ ελαφρά εδάφη

ZIZANIOKTONIA ΣΤΟΝ ΒΙΚΟ

- **Η ύπαρξη ζιζανίων στην καλλιέργεια εμποδίζει την κοπή του και την αποξήρανσή του**
- **Οι απώλειες σε σπόρο για τις καρποδοτικές καλλιέργειες είναι πολύ μεγάλες**
- **Η ποιότητα του σανού μειώνεται από την ύπαρξη κυρίως πολυετών ζιζανίων**
- **Η καταπολέμηση των πλατύφυλλων ζιζανίων γίνεται με τα προφυτρωτικά ζιζανιοκτόνα Prometryn, Cyanazine και Alachlor**
- **Τα αγροστένη ζιζάνια καταπολεμούνται με τα μεταφυτρωτικά ζιζανιοκτόνα Diclofop methyl, Fluazifop-p-butyl**
- **Η εφαρμογή ζιζανιοκτονίας επιφέρει δυστυχώς μεγάλες ζημιές και στην ίδια την καλλιέργεια**

ΘΕΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ ΤΟΥ ΒΙΚΟΥ

ΣΑΝΟΔΟΤΙΚΕΣ

- Στις σανοδοτικές καλλιέργειες χρησιμοποιείται χορτοκοπτικό μηχάνημα που κόβει τα φυτά
- Ακολουθεί η αναστροφή του χόρτου με ελικόπτερο ή μαργαρίτα
- Σε τελική φάση ο βίκος δεματιάζεται με πρέσσα ή baller σε τετράγωνες ή στρόγγυλες μπάλλες

ΚΑΡΠΟΔΟΤΙΚΕΣ

- Στις καρποδοτικές θερίζεται με μαχαίρι χορτοκοπής
- Ακολουθεί η αποξήρανση της φυτομάζας στο χωράφι
- Σε τελική φάση μια μικρή αλωνιστική μηχανή αλωνίζει τους σπόρους με ειδικό μαχαίρι για βίκο

ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΒΙΚΟΥ ΜΕΤΑ ΤΗ ΣΥΓΚΟΜΙΔΗ

- Μετά τη συγκομιδή οι σπόροι του βίκου αποθηκεύονται με υγρασία 12,5%-13% σε αποθήκες ή σιλό
- Αν η υγρασία είναι μεγαλύτερη τότε περνάνε από ξηραντήριο με σκοπό την πτώση της υγρασίας τους
- Σε αντίθετη περίπτωση αναπτύσσονται έντομα και μύκητες εντός της αποθήκης με αποτέλεσμα την καταστροφή των σπόρων
- Η αποθήκευση των δεματίων του σανού του βίκου είναι απλή και απαιτεί μόνο στεγανές αποθήκες

ΣΠΟΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΒΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- **Οι καλλιεργούμενες εκτάσεις είναι ανεπαρκείς για την εγχώρια γεωργία με το 50% των σπόρων να εισάγεται**
- **Οι ελληνικές ποικιλίες βίκου είναι πιο παραγωγικές, πιο ανθεκτικές σε εχθρούς και ασθένειες και πιο ευπροσάρμοστες από τις εισαγόμενες**
- **Μειονεκτεί εξ αιτίας της έλλειψης μηχανημάτων και εξοπλισμού, της αδιαφορίας των Ελλήνων γεωργών για ενασχόληση και λόγω της ζήτησης περισσότερου σανοδοτικού βίκου**

ΖΙΖΑΝΙΑ ΤΟΥ ΒΙΚΟΥ

- Κυρίως επηρεάζουν τις σποροκαλλιέργειες όπου προκαλούν απώλειες σε σπόρο
- Οι δυσμενείς επιδράσεις στις σανοδοτικές καλλιέργειες είναι περιορισμένες διότι τα ζώα τρέφονται και με ζιζάνια
- Τα κυριότερα ζιζάνια που πλήττουν τον βίκο είναι το βλήτο, ο ζωχός, η κόνυζα, η κύπερη, το καπνόχορτο, η παπαρούνα και η βερόνικα
- Αποφεύγονται με την σωστή κατεργασία του εδάφους

ENTOMA TOY ΒΙΚΟΥ

- Είναι ο μεγαλύτερος εχθρός του βίκου διότι έχει άμεσα αποτελέσματα στην καλλιέργειά του
- Και οι σανοδοτικές και οι καρποδοτικές καλλιέργειες υφίστανται σημαντικές απώλειες από τα έντομα
- Τα κυριότερα έντομα που προσβάλλουν τις καλλιέργειες του βίκου είναι οι αφίδες, ο βρούχος, ο φυτονόμος και το άπιο
- Οι αφίδες, ο φυτονόμος και το άπιο αντιμετωπίζονται με endosulfan, parathion αλλά και πυρεθρινοειδή

ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΤΟΥ ΒΙΚΟΥ

- Οι κυριότερες ασθένειες που προσβάλλουν τον βίκο είναι οι ασκοχυτώσεις, η βοτρύτιδα, το ωίδιο και η σκωρίαση
- Δεν υπάρχει ενδιαφέρον στην αντιμετώπισή τους λόγω του μικρού βιολογικού κύκλου του βίκου αλλά και του υψηλού κόστους των εντομοκτόνων
- Οι ελληνικές ποικιλίες εμφανίζουν εξαιρετικά υψηλές αντοχές στις ασθένειες κάτι το οποίο δεν παρατηρείται στις ξένες εισαγόμενες

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΒΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- Υπάρχουν τεράστιες προοπτικές αύξησης των καλλιεργούμενων εκτάσεων
- Οι ελληνικές ποικιλίες είναι πολύ παραγωγικές
- Μικρής έκτασης βελτιωτικά έργα όπως γεωτρήσεις θα μπορούσαν να βοηθήσουν την μελλοντική καλλιέργεια του βίκου
- Η αγορά μηχανημάτων σήμερα είναι πιο εύκολη λόγω της πτώσης των τιμών

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ!!!